

Teknikergruppe for Den Lokale Trepert for Odense Fjord – Møde 2

Mødetidspunkt: 10. juni 2025 fra kl. 09:00-13:00

Mødested: Odense Slot, Nørregade 36

Mødelokale: Det Skæve Rum, indgang L

Referat af møde i teknikergruppen for Den Lokale Trepert for Odense Fjord – Møde 2

For mødet forelå følgende dagsorden:

Mødepunkt		Tidspunkt
1.	Velkomst og meddelelser	09:00
2.	Nyt fra sekretariatet	09:05
3.	Status på potentialescreening	09:15
4.	Præsentation af screeningsmetode for ekstensivering v/ Faaborg Midtfyn Kommune	10:15
Pause		10:30
5.	Foreløbig prioritering og koordinering af indsatser	10:35
6.	Drøftelse af indhold i bilag til omlægningsplanen	11:15
7.	Evt. og dagsorden for næste møde	12:15
Frokost		12:30

Ad pkt. 1 – Velkomst og meddelelser

Sekretariatet bød velkommen, præsenterede dagsordenen og orienterede om ændring i rækkefølgen af dagsordenspunkterne:

- Pkt. 2) Status på potentialescreening
- Pkt. 3) Foreløbig prioritering og koordinering af indsatser
- Pkt. 4) Nyt fra sekretariatet
- Pkt. 5) Drøftelse af indhold i bilag til omlægningsplanen
- Pkt. 6) Evt. og dagsorden for næste møde
- Pkt. 7) Præsentation af screeningsmetode for ekstensivering v/ Faaborg Midtfyn Kommune

Ad pkt. 2 – Status på potentialescreening

Sekretariatet åbnede planlægningsmodulet i MARS, så gruppen kunne opgøre en foreløbig status på den planlagte indsats. De enkelte kommuner gav derefter en status på deres arbejde med potentiale-screeningen herunder en vurdering af om det fulde potentiale for projekter var lagt ind i MARS for den konkrete kommunes geografi eller der evt. kunne findes flere potentielle projektarealer i oplandet.

Odense Kommune

Kommunens repræsentanter forklarede, at der var taget udgangspunkt i *Grønne Sammenhænge*, hvor de fleste potentialer var kortlagt, men at der stadig var en del potentielle projektarealer udenfor *Grønne Sammenhænge*. Overslagsmæssigt vurderedes, at ca. halvdelen af den fulde potentialescreening for Odense Kommune var lagt ind i MARS.

Assens Kommune

I Assens Kommune havde der været fokus på skovrejsnings påvirkning af kvælstofvådområderne. Idet skovrejsning, vil reducere kvælstoftilførslen til vådområder i nærheden, kan skovrejsning kompromittere effektiviteten af de nærliggende vådområdeprojekter. MARS tager desuden ikke hensyn til dette, hvilket betyder, at den planlagte kvælstofreduktion i områder, hvor der er planlagt vådområder og skov vil være væsentlig under det MARS angiver. Kommunen har kigget på tidligere store screeninger samt screenet for fasttrack-projekter og skovrejsning, hvor relevant ift. grundvandsbeskyttelse. Der vurderedes ikke at være flere potentielle projektarealer i oplandet. Det blev besluttet at sekretariatet bringer problematikken omkring skovrejsning i nærhed af vådområder til taskforce.

Nordfyns Kommune

Kommunen har netop igangsat et skovrejsningsprojekt på 800 ha i oplandet til Seden Strand. Der er udfordringer i lufthavnsområdet, da lufthavnen er høringsberettiget til projekter, der skaber vanddækkede flader i tre forskellige zoner, der berører en meget stor del af Nordfyns Kommune. Der vurderedes stadig at være få mulige projektarealer i oplandet til Seden Strand og i den ydre del af Odense Fjord. Der er en del inddæmmede områder langs Odense Fjord i Nordfyns Kommune, men for at kunne vurdere gennemførligheden af projekter i disse områder indenfor den nuværende vådområdeordning, fordres en grundig gennemgang af tekniske løsninger ved en forundersøgelse. Projekter i inddæmmede områder er ofte forbundet med en række udfordringer ift. implementering, som blev drøftet i gruppen. Områderne er typisk nogle af de områder i oplandet, som er mest oplagte at planlægge udtagning af grundet stor kvælstofudledning, men samtidig vil projekter i disse områder typisk kræve vedvarende pumpedrift. Projekter med pumpedrift er i udgangspunktet uønskede ift. projekter med naturlig hydrologi og projekter, der kræver pumpedrift vil ofte ikke få tilskud med den begrundelse at kommunen ikke kan garantere

vedblivende opretholdelse af pumpedriften. Gruppen var derfor enige om, at projekter uden pumpedrift skal prioriteres i omlægningsplanen, da der også ift. implementering er en kort tidsfrist for etablering af projekter. Gruppen besluttede at lægge potentielle pumpeprojekter ind i MARS, men i første omgang uden at medtage projekterne i rapporten, som en officiel del af omlægningsplanen, hvilket i praksis betyder, at de ligger i planlægningsmodulet, men ikke tæller med i opgørelsen over den planlagte kvælstofindsats. Hvis den ydre del af Odense Fjord viser sig ikke at kunne komme i mål ift. kvælstofindsatsbehovet, vil gruppen kigge på projekterne med pumpe. Det blev besluttet at sekretariatet viderebringer dilemmaet vedr. projekter med pumper til taskforce.

Faaborg Midtfyn Kommune

Faaborg Midtfyn Kommune oplyste, at kommunen havde planlagt indsatser til reduktion af ca. 100 tons kvælstof og planlagt udtagning af ca. 1000 ha lavbundsarealer. Kommunen vurderede, at der ikke var flere væsentlige potentialer for projekter i oplandet.

Nyborg Kommune

Har begrænset opland til Odense Fjord og potentialer vurderedes udtømte.

Kerteminde Kommune

Kommunen berettede om massiv indsats ift. at indtegne potentialer og at kommunen stadig er i proces med en screening for fasttrack projekter og at kommunen derfor forventer at kunne bidrage yderligere til den planlagte indsats med denne type af projekter inden næste møde.

Ad pkt. 3 – Foreløbig prioritering og koordinering af indsatser

Sekretariatet præsenterede punktet, men understregede, at gruppen grundet den manglende mulighed for at følge den planlagte indsats på deloplandsniveau i MARS ville drøfte dette punkt på dagsordenen ved næste møde. Sekretariatet redegjorde kort for kvælstofindsatsbehovet de enkelte deloplande i området for LTP Odense Fjord. Området består af fem deloplande med et samlet kvælstofindsatsbehov på 426 tons, hvoraf 39 tons er et delt indsatbehov vedr. deloplandet Århus Bugt Syd, Samsø og Nordlige Bælthav. De øvrige 387 tons vedrører kun Odense Fjord oplandet. Gruppen drøftede endvidere målopfyldelsen ift. kvælstof og sekretariatet understregede at den lokale trepart måtte tage stilling til hvor meget der skulle planlægges over målopfyldelse på kvælstofindsatsen med begrundelsen at nogle vådområdeprojekter underperformer på effektivitet ift. det MARS angiver og at nogle projekter må forventes at udgå af planen enten grundet manglende lodsejeropbakning eller på baggrund af forundersøgelser, der viser, at der ikke var de forventede potentialer på nogle af de udpegede arealer.

Ad pkt. 4 – Nyt fra sekretariatet

Sekretariatet orienterede ganske kort om følgende:

- Oprettelse af et modul i MARS til sammenhængende natur, som ikke medregner reduktioner i kvælstofindsatsbehovet (kommer sandsynligvis med næste opdatering 30. juni)
- VE-anlæg kan indgå i omlægningsplanen under øvrige (måske vil der senere komme en anden funktion).
- Mulighed for finansiering fra Den Danske Naturfond og Klimaskovfonden til indsatser, der ikke er dækket af de statslige støtteordninger.
- Kommunal interessetilkendegivelsesrunde for helhedsprojekter til forbedring af vandmiljøet senest d. 15. august.

Sekretariatet opfordrede gruppen til at benytte siderne med spørgsmål og svar på hhv. SGAV's og KL's hjemmeside. SGAV's side med spørgsmål og svar indeholder desuden opsamlinger fra alle taskforcemøder. Følgende er links til siderne med spørgsmål og svar:

- [SGAV's FAQ samt opsamlinger på taskforcemøder](#)
- [KL's FAQ om lokale treparter](#)
- [KL's FAQ om omlægningsplaner](#)
- [KL's tidslinje for Grøn Trepert](#)

Ad pkt. 5 – Drøftelse af indhold i bilag til omlægningsplanen

Sekretariatet redegjorde for drøftelser fra det seneste teknikergruppemøde samt øvrige forslag fra sekretariatet ift. indholdet i et bilag til omlægningsplanen med væsentlige faglige pointer ift. forståelsen af omlægningsplanen.

Følgende var de foreløbige forslag præsenteret af sekretariatet:

- Planen er dynamisk og baserer sig på lodsejerfrivillighed (det giver sig selv for de fleste, men omlægningsplanen skal offentliggøres)
- Usikkerhed ift. effektiviteten af kvælstofreduktion i vådområdeprojekter (om muligt giver teknikergruppen et overslag over hvad gruppen vurderer kvælstofreduktionen til ift. det i MARS angivne)
- Redegørelse for de projekter, som ikke er medtaget i omlægningsplanen, men stadig er potentielle projekter, som vil blive indført i omlægningsplanen, hvis andre projekter ikke realiseres eller har en væsentligt lavere effekt end antaget.
- Et overblik over hvor meget af den planlagte kvælstofreduktion, som er knyttet til projekter med forventet implementering efter 2027 samt en kort beskrivelse af hvad det er for nogle projekter. Det vil primært dreje sig om skovrejsning idet natur kan lægges ind i MARS med det nye natur-lag, som kommer med næste opdatering af MARS. Bemærk at etablering af natur ikke er et krav i planerne for 2025.
- Særlige forhold for de enkelte kommuner f.eks. bemærkninger vedr. det landskabelige potentiale for projekter, mængden af allerede etablerede vand- og klimaprojekter i området eller særlige forhold vedr. kommuneplanen.

Gruppen var overordnet set enige i, at ovenstående elementer skulle indgå i bilaget og supplerede drøftelserne med en række faglige pointer ift. omlægningsplanen:

- Der bør fra centralt hold være opmærksomhed omkring at indtegningen i MARS forudsætter en viden, som ikke haves. Der kan være arealer, som er meningsfulde at udtage, men hvor man ikke ved hvad det mest oplagte virkemiddel vil være. Det gør det svært at planlægge særligt med en kort frist.
- Problematik ift. §3-arealer, som overordnet set består af to elementer:
 - 1) Hvilke projekter man må lave, da der er tale om beskyttede områder

- 2) At projekter på §3-arealer i omlægningsplanen vil bidrage med en kvælstofreduktion, som ikke er reel, da der ikke opnås en kvælstofreduktion ved at udtage arealer, som allerede er §3-arealer, der ikke dyrkes.

Gruppen var enige om at man ift. §3-arealer ville tage udgangspunkt i arealer i omdrift og se på markblokke.

Gruppen drøftede afslutningsvist hvilke arealer, der skulle lægges ind i omlægningsplanen og medtages i rapporten og hvilke, der skulle lægges ind i planen uden at medtages i rapporten.

Sekretariatet har på baggrund af retningslinjer fra ministeriet og drøftelser på mødet sat følgende retningslinjer ift. det videre arbejde med omlægningsplanen:

- Alle potentielle vådområdeprojekter lægges ind i MARS. Projekter, der kræver pumpe lægges også ind, men medtages ikke i rapport (gruppen kan ved et af næst kommende teknikergruppemøder forholde sig til en prioritering af projekterne)
- Alle potentielle lavbundsprojekter lægges ind i MARS og medtages i rapport (det er ikke et problem at op til 40 % af arealet i lavbundsprojekterne ikke reelt indeholder kulstof. MARS accepterer kun lavbundsprojekter med mindst 60 % overlap med kulstof 22 kortet og det er nok til at komme i mål med lavbundsindsatsen, hvis det nationale mål på 140.000 ha implementeres)
- Alle potentielle naturprojekter tegnes ind i MARS ved brug af det nye naturlag (som kommer med næste opdatering 30. juni), som har den funktion, at projektet ikke medtælles i kvælstofindsatsen. Alle naturprojekter registreret under naturmodulet i MARS medtages i rapport uanset planmæssig implementeringsdato.
- Alle potentielle skovrejsningsprojekter lægges ind i MARS og medtages i rapport uanset planmæssig implementeringsdato.
- For skovrejsningsprojekter, hvor skoven ikke planmæssigt er rejst senest i 2030 (det vil formentlig være de fleste) skal den planlagte kvælstofreduktion, som projektet bidrager med noteres og fremgå af bilaget til omlægningsplanen.

Ad pkt. 6 – Evt. og dagsorden for næste møde

Gruppen var enige om, at dagsordenen for næste møde skulle indeholde følgende punkter:

- Status på den planlagte indsats (ved næste møde kan denne ses på deloplandsniveau)
- Koordinering og prioritering af indsatser
- Drøftelse af indhold i bilag til omlægningsplanen

Sekretariatet sender planmæssigt dagsordenen for næste møde ud senest en uge før mødet.

Ad pkt. 7 - Præsentation af screeningsmetode for ekstensivering

Stine Madsen præsenterede Faaborg Midtfyn Kommunes fremgangsmåde for screening af potentielle arealer til ekstensivering. Det blev aftalt at Stine fremsender en gennemgang af metoden til sekretariatet til rundsendelse i gruppen.